

Openbare ruimte

beheer, verkeer & klimaatadaptatie

Door:

Hendrik Hoekstra & Siebrand Hulshoff

Waar gaan we het over hebben?

- Verkeer
veiligheid, bereikbaarheid en duurzaamheid
- Klimaatadaptatie
van droogte tot wateroverlast
- Beheer
de 'assets' in de openbare ruimte
- Dialoog
vragen

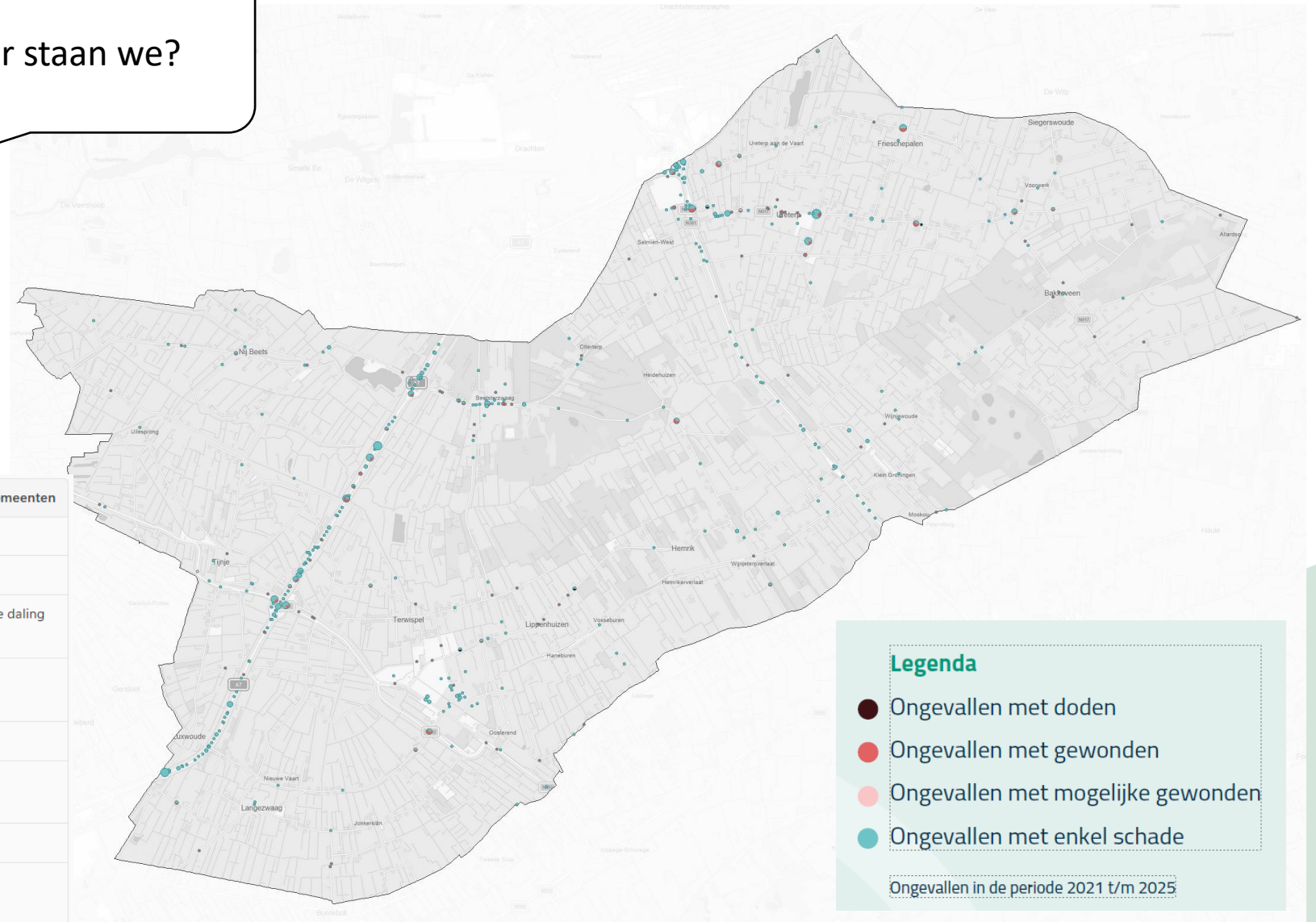

Verkeer

Waar staan we?

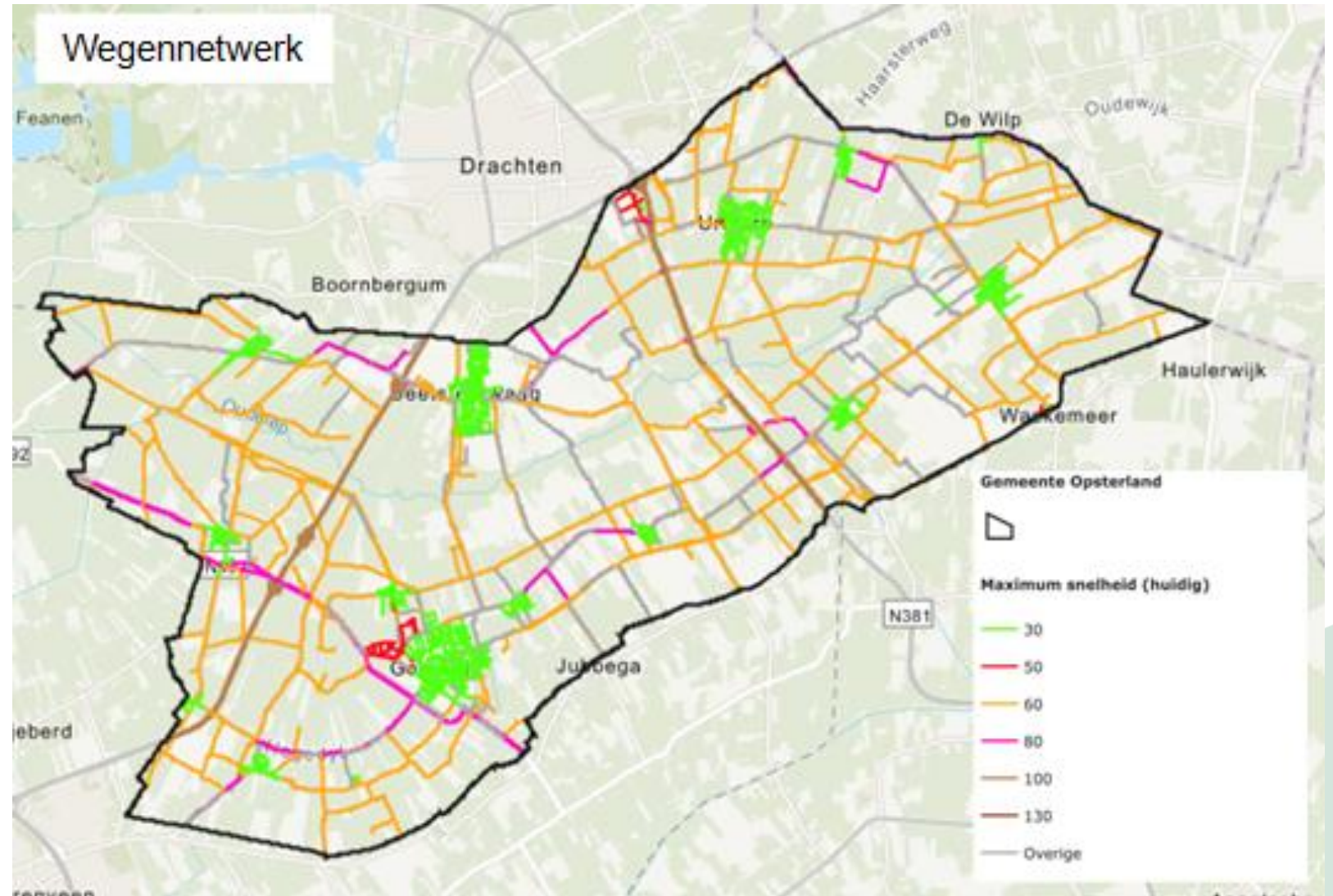
- Veiligheid

Indicator	Opsterland	Vergelijkbare VNG-gemeenten
Ongevallen per 100 km weg	34	±36
Ongevallen per 10.000 inwoners	Laag	Laag-middel
Trend totaal aantal ongevallen (sinds 2021)	Stijgend → dalend	Meestal stijgend, lichte daling recent
Dodelijke ongevallen (gemiddeld p.j.)	0-1	0-2
Letselongevallen	Beperkt	Vergelijkbaar
Aandeel ongevallen op gemeentelijke wegen	Hoog	Hoog
Dominante risicogroepen	Fietsters, ouderen	Fietsters, ouderen
Typische ongevalstypen	Enkelvoudig, erftoegangswegen	Idem

Verkeer

- Bereikbaarheid

Verkeer

- Bereikbaarheid

Verkeer

- Duurzame mobiliteit

(Elektrische) fiets

Openbaar vervoer

Elektrische auto's

Autobezit

Deelmobiliteit

Verkeer

Welke opgave ligt er?

- Mobiliteitsplan

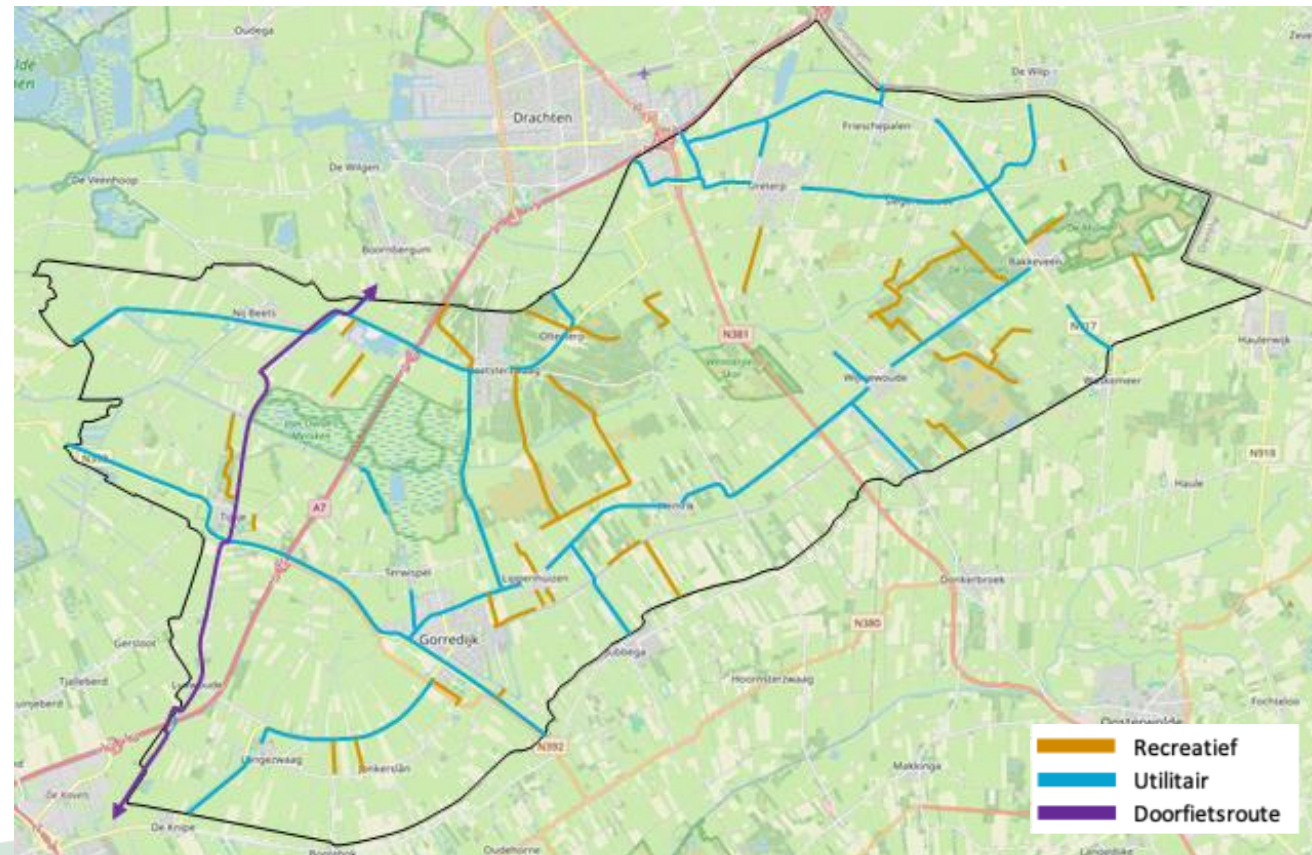
Ontwerp mobiliteitsplan Opsterland 2025-2035

Feilich, tagonklik en ferbûn

Verkeer

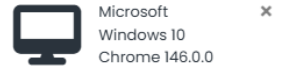
- Doorfietsroute

Verkeer

- Inwoners -> gevoel vs feit
- Subjectief vs objectief
- Geen eenduidige wens

Meer gegevens

Algemeen Aantekeningen Acties

Beoordeling

Beoordeling: Ontevreden

Commentaar

Commentaar: Door de verminderde intensiteit wordt er VEEL harder gereden, ook dan op andere wegen in Opsterland. Dhr. Bade neemt de problematiek hier NIET serieus, neemt ons niet serieus, en zal bij een ongeval hier bloed aan zijn handen weten.

Contactgegevens

Meldnummer: 31495
Locatie gegevens: Opper Haudmare, Wijnjewoude
Naam: [REDACTED]
Telefoonnummer: [REDACTED]

Overig

URN: 400bac12-alfc-4c34-8834-ecbfd389598	Kanaal: E-mail	Reden: Meedenken gemeente/ aannemer
Meldkanaal: E-mail	Plaatsnaam: Wijnjewoude	Subcategorie: Snelheid / gevaarlijke verkeerssituatie
Contact opnemen: Ja		

Klimaatadaptatie

Wateroverlast

Hevige regenval in korte periodes

Ontwerp nu : 45 mm in een uur of 90 mm in 24 uur

Hitteoverlast

Meerdere dagen boven de 30 graden achter elkaar

Hittegolf 5 dagen > 25 C of 3 dagen > 30 C

Nu 1 keer in 2 jaar, straks 1 keer per jaar

Droogteschade

Langere periodes zonder regen, vooral in de zomer, schade hangt af van gebied

Watertakenprogramma

Uitgangspunten in omgevingsvisie

Looptijd van 2025-2029

Verplichte link tussen inkomsten
rioolheffing en uitgaven aan watertaken

Wat doen we allemaal de komende 5 jaar
en wat kost dat

Cijfers riool en water Opsterland

- 13.000 percelen aangesloten op riool
 - 222 kilometer vrijvervalrioolbuis
 - 561 gemalen om rioolwater richting zuivering te pompen
 - 137 kilometer buizen voor drukriolering
 - 3 wadi's
-

Uitgangspunten voor waterbeheer en riolering

- Primair doel is nog altijd voorkomen van ziektes
- Voorkomen van wateroverlast en schade bij hevige buien
- Water is de basis voor groen en verkoeling, watergangen en vijvers niet alleen voor afvoer maar ook voor vasthouden
- Waterkwaliteit op peil houden of verbeteren voor biodiversiteit en verkoeling
- Goede kwaliteit water(beheer) nodig voor goede leefomgeving

Hoofdthema's komende 5 jaar om doelen te bereiken

- Hemelwater loskoppelen van riool, kortom gescheiden systemen aanleggen
- Nieuwbouwprojecten en herinrichtingen maken we klimaat adaptief, bijvoorbeeld Loevestein in Gorredijk zijn we eerst bezig met een waterstructuurplan
- Samenwerken met het Wetterskip om te zorgen voor zowel wateropvang in het buitengebied als in bebouwd gebied

Voordelen van scheiden hemelwater en vuilwater

- Betere zuivering van rioolwater door constantere stroom afvalwater
- Water blijft in gebieden waar het valt
- Minder droogte in gebieden waar water valt
- Betere kwaliteit oppervlaktewater door minder overstorten
- Betere beheersing van hevige buien
- Meer ruimte in het riool door zowel hemelwater als vuilwater
- Minder energie nodig voor het wegpompen van water

Hoe nemen we onze inwoners mee

Nieuwe klimaatverordening
aangekondigd in
watertakenprogramma

Hoe nemen we onze inwoners mee

- Subsidieregeling voor klimaatmaatregelen
- Of bewoners ontzorgen door zelf in afkoppelprojecten afkoppelen van bewoners oppakken

Is jouw tuin al klaar voor
de volgende hoosbui?

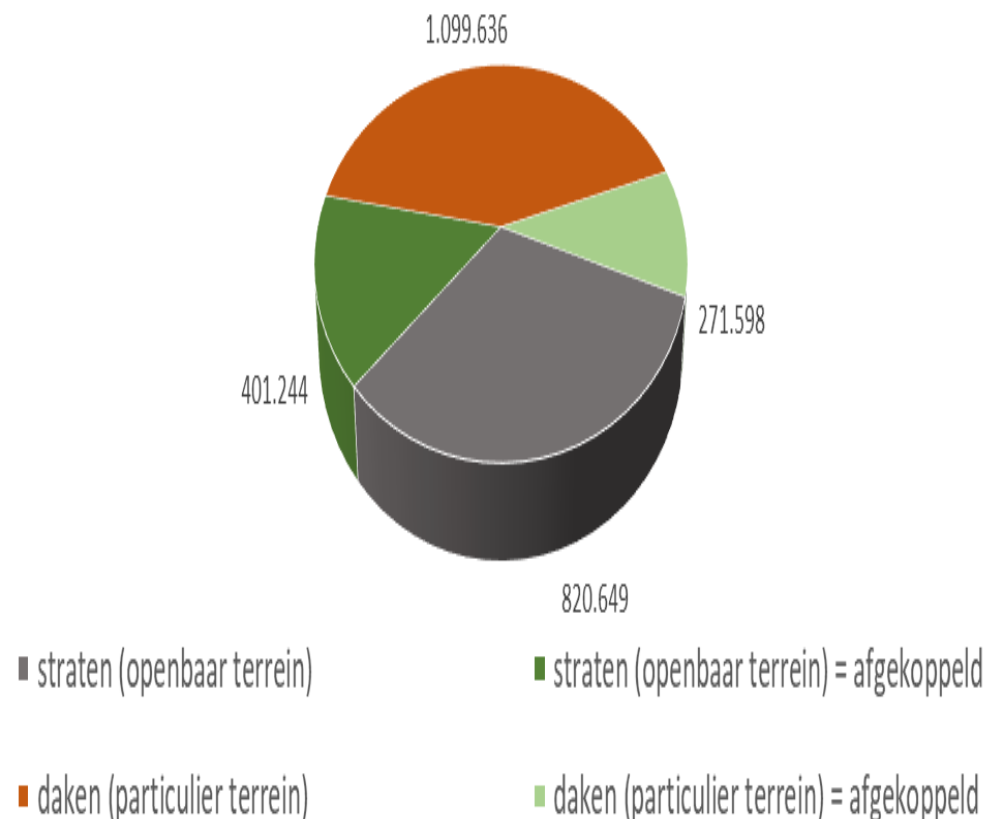
Anders omgaan met water

Ruim 1 miljoen m² dakoppervlak nog aangesloten op gemengd riool

0,8 miljoen m² straatoppervlak op riool (openbaar terrein)

60 % van de gemeente is zand en kan goed water infiltreren.

verdeling verhard oppervlak [m²] op gemeentelijk riool

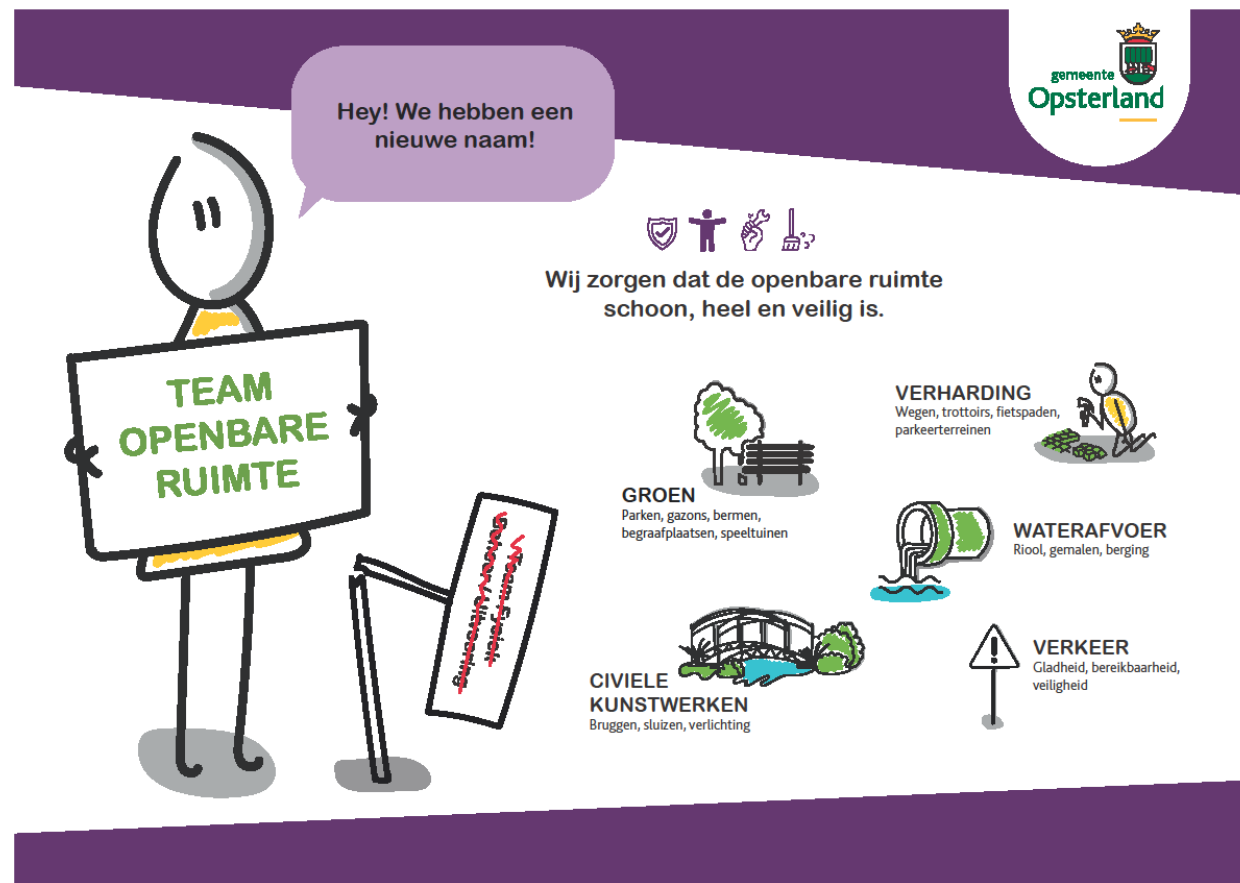

Welke uitdagingen zijn er

- Kosten lopen op, projecten zijn duurder dan gepland
 - Hoe nemen we inwoners Opsterland mee
 - Waar vinden we ruimte voor wateropvang
-

Beheer

Waar staan we?

Beheer

Groentype	Eenheid	Aantal
Bomen	stuks	51.337
Natuurlijke beplanting	are	9.600
Cultuurlijke beplanting	are	702
Hagen	are	106
Gras en bermen	are	30.338
Watergangen (waterlopen en sloten)	km	442
Watervlakte (vijvers)	are	1.423
Parkmeubilair	stuks	559

Netheid	Eenheid	Aantal
Afvalbakken	stuks	202
Onkruid bomen in verharding	stuks	940
Onkruid in beplanting	are	360
Onkruid op verharding (per ronde)	hectare	100
Veegvuil in goten (per ronde)	meter	175.000

Kunstwerkttype	Eenheid	Aantal
Vaste bruggen	stuks	31
Houten bruggen (incl. fiets- en voetbruggen)	stuks	85
Beweegbare bruggen	stuks	17
Vaarrecreatieve voorzieningen	stuks	33
Waterwerken (stuwen, sluizen en duikers)	stuks	7
Tunnels	stuks	7
Kademuren	meter	6.838
Beschoeiingen	meter	5.791

Verhardingssoort en OV	Eenheid	Aantal	Totaal (%)
Dicht asfaltbeton	hectare	144	51
Oppervlakbehandeling	hectare	4	1
Cementbeton	hectare	9	3
Overige	hectare	11	4
Elementen	hectare	115	41
Openbare verlichting	stuks	4.121	n.v.t.

Beheer

ZEER HOOG

Er zijn geen beschadigingen, oneffenheden en/of kale plekken aanwezig.

Gras oogt zeer verzorgd, vitaal en levenskrachtig.

Bermen en gazon zijn zeer goed begaanbaar.

Er is geen onkruid en afval aanwezig.

HOOG

Er zijn weinig beschadigingen, oneffenheden en/of kale plekken aanwezig.

Gras oogt verzorgd, vitaal en levenskrachtig.

Bermen en gazon zijn goed begaanbaar.

Er is weinig onkruid en afval aanwezig.

BASIS

Er zijn in beperkte mate beschadigingen, oneffenheden en/of kale plekken aanwezig.

Gras oogt verzorgd, redelijk vitaal en levenskrachtig.

Bermen en gazon zijn redelijk goed begaanbaar.

Er is in beperkte mate onkruid en afval aanwezig.

LAAG

Er zijn redelijk veel beschadigingen, oneffenheden en/of kale plekken aanwezig.

Gras oogt nauwelijks vitaal en levenskrachtig.

Bermen en gazon zijn redelijk slecht begaanbaar.

Er is redelijk veel onkruid en afval aanwezig.

ZEER LAAG

Er zijn veel beschadigingen, oneffenheden en/of kale plekken aanwezig.

Gras oogt niet vitaal en levenskrachtig.

Bermen en gazon zijn slecht begaanbaar.

Er is veel onkruid en afval aanwezig.

		Bedrijventerrein	Begraafplaats	Buitengebied	Centrum	Groengebied	Hoofdstructuur	Woongebied
1	Bomen	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)
1	Natuurlijke beplanting	L (bio)	B (bio)	L (bio)	B (bio)	L (bio)	L (bio)	B (bio)
1	Cultuurlijke beplanting	L	H	L	B	B	B	B
1	Hagen	B	H	L	B	L	B	B
1	Grasveld	L (bio)	H	L (bio)	B	L (bio)	L (bio)	L (bio)
1	Bermen	B (bio)	B (bio)	B (bio)		B (bio)	B (bio)	B (bio)
1	Watergangen	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)
1	Watervlakte	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)	B (bio)
1	Parkmeubilair	B	H	B	B	B	B	B
2	Rijbanen	B	B	B	B	B	B	B
2	Parkeerstroken / overig	B	B	B	B	B	B	B
2	Fietspaden	B		B	B	B	B	B
2	Voetpaden	B	B	B	B	B	B	B
2	Openbare verlichting	B	B	B	B	B	B	B
3	Vaste bruggen	B		B	B		B	B
3	Houten bruggen			B		B	B	B
3	Beweegbare bruggen			B	B		B	B
3	Kademuren	B		B	B			B
3	Beschoeiingen			B		B		B
3	Vaarrecreatieve voorzieningen	B		B				B
3	Waterwerken			B	B			
3	Tunnels			B				
4	Afvalbakken	B	H	B	B	B	B	B
4	Onkruid in het groen	L	H	L	B	L	L	B
4	Onkruid op verharding	B	H		B	B	B	B
4	Zwerfvuil	L	H	L	B	L	L	B
4	Veegvuil	B	H		B	B	B	B

Beheer

- GeoVisia
- Buiten Beter

Beheer

Welke opgave ligt er?

- Actualiseren beeldkwaliteitsplan
- Uitvoeren biodiversiteitsplan
- Droogte en schades
- Middelen onder druk
- Ideaal beeld inwoners vs realiteit

Dialogoog – vragen?

Hoe belangrijk vinden we investeren in de (subjectieve) verkeersveiligheid en wat mag dat kosten?

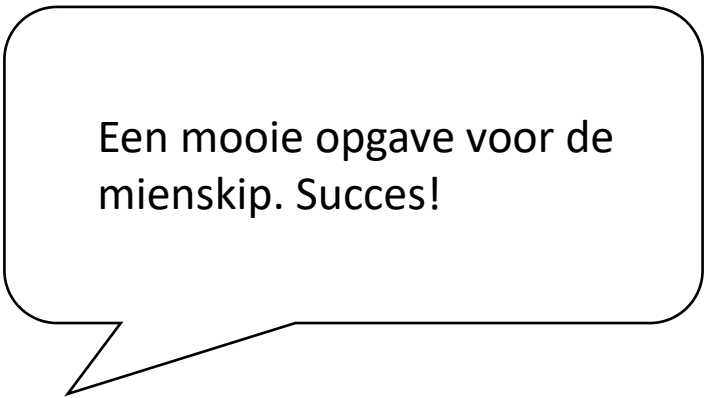
Inspelen op de behoeftes (wensen) van onze inwoners of sober, heel en veilig houden?

Is 'Rûch echt it nije kreas' of blijven we de gazons strak onderhouden?

Zijn we bereid om te betalen om nieuwe wijken klimaatadaptief te maken?

Natuurlijke duisternis of verlichten voor comfort?

Tot slot

Een mooie opgave voor de
mienskip. Succes!